

RAKAMLARLA MALATYA

2022-2023

MALATYA'DA DIŞ TİCARET

Ticaret sektörü büyüklük itibariyle il ekonomisi içerisinde önemli bir yere sahiptir. İl ticaret sektörü başta kayısı olmak üzere dışarıya konu ürünlerin dünya pazarına sunulmasını yanında dünya, ülke ve bölgede üretilen ürünlerin il tüketicisine sunulmasından aldığı ivmeyle canlı bir sektör olma niteliğini sürdürmektedir.

İlde artan ekonomik düzey ve alım gücüne bağlı olarak il içinden ve il dışından sermaye grupları ticaret sektörüne dönük yatırımlarını sürdürmektedir. İlde sayıları artan modern alışveriş merkezleri ve canlanan ticaret hayatı bu sürecin en önemli göstergesidir.

İlimiz dış ticaret kompozisyonu zaman içerisinde değişim göstermiştir. İhracatın tarım ve tarıma dayalı ürünlerden sanayi ve ara malı ihracatına doğru bir kayma görülmektedir.

Başlıca ihracat ürünleri ise; başta kuru kayısı, gıda maddeleri, tekstil ürünleri, elektrikli makine ve cihazları olmak üzere diğer ürünlerdir.

İlin başlıca ithalat kalemleri; çeşitli makine ve cihazlar, gıda maddeleri, sentetik kauçuk ve plastik maddeler, büyükbaş ve küçükbaş hayvan, kimyasal ürünler, suni ve sentetik elyaf olmak üzere diğer ürünlerden oluşmaktadır.

2023'te ihracatı yaklaşık %11,7 azalmıştır.

2023 Türkiye sıralamasında Malatya'nın yeri: 30.

YIL		Yıllara Göre İhracat ve İthalat Değerleri (TÜİK)	
MALATYA		İhracat(\$)	İthalat (\$)
	2015	250.865.000	69.886.000
	2016	250.831.000	86.187.000
	2017	238.277.000	145.429.000
	2018	224.214.000	105.619.000
	2019	281.465.000	84.437.000
	2020	288.948.752	115.491.819
	2021	418.968.000	106.380.000
	2022	241.405 .000	92.849.000
	2023	213.144.000	84.578.000

MALATYA'DAKİ İHRACATÇI FİRMALARIN SEKTÖR İHRACAT PERFORMANSI
(1000 \$)

Sektör	1 Ocak - 31 Aralık		
	2022	2023	Değişim (%)
Çelik	1.605,32	2.223,08	%38,5
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	17.763,88	15.902,47	-%10,5
Demir ve Demir Dışı Metaller	3.527,13	2.487,21	-%29,5
Deri ve Deri Mamulleri	168,82	139,35	-%17,5
Diğer Sanayi Ürünleri	1,92	0,00	-%100,0
Elektrik ve Elektronik	19.478,27	36.496,42	%87,4
Fındık ve Mamulleri	12.164,28	7.196,07	-%40,8
Gemi, Yat ve Hizmetleri	91,61	273,20	%198,2
Halı	1.802,10	2.131,72	%18,3
Hazır giyim ve Konfeksiyon	13.993,21	12.286,05	-%12,2
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	5.493,32	13.179,53	%139,9
İklimlendirme Sanayii	8.346,87	4.312,06	-%48,3
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	243.446,00	190.563,57	-%21,7
Kuru Meyve ve Mamulleri	5.032,80	6.868,94	%36,5
Madencilik Ürünleri	27.353,39	28.030,75	%2,5
Makine ve Aksamları	21.411,71	17.018,79	-%20,5
Meyve Sebze Mamulleri	3.839,08	2.111,21	-%45,0
Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	0,00	1,66	
Mücevher	276,61	107,78	-%61,0
Otomotiv Endüstrisi	35.622,14	24.952,91	-%30,0
Savunma ve Havacılık Sanayii	88,66	0,00	-%100,0
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	23.008,84	17.746,07	-%22,9
Süs Bitkileri ve Mamulleri	1.977,03	375,00	-%81,0
Tekstil ve Hammaddeleri	6.362,97	6.565,62	%3,2
Tütün	332,89	268,15	-%19,4
Yaş Meyve ve Sebze	453.214,44	392.152,89	-%13,5
Zeytin ve Zeytinyağı	1.605,32	2.223,08	%38,5
İhracatçı Birlikleri Kaydından Muaf İhracat Farkı	17.763,88	15.902,47	-%10,5
Toplam	3.527,13	2.487,21	-%29,5

Malatya İhracatındaki İlk 10 Fasıl

Fasıl	Fasıl Adı	2022 (x1000 USD)	2023 (x1000 USD)	Değişim %	2023 Pay %
8	Yenilen meyveler ve sert kabuklu meyveler	136.217	98.375	-27,8	46,2
85	Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları,aksam-parça-aksesuarı	13.230	21.599	63,3	10,1
84	Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	16.384	21.163	29,2	9,9
20	Sebzeler, meyveler, sert kabuklu meyveler ve bitkilerin diğer kısımlarından elde edilen müstahzarlar	19.054	14.592	-23,4	6,8
2	Etler ve yenilen sakatat	8.912	10.155	13,9	4,8
12	Yağlı tohum ve meyveler, muhtelif tane, tohum ve meyveler, sanayide ve tıpta kullanılan bitkiler, saman ve kaba yem	9.422	7.706	-18,2	3,6
70	Cam ve cam eşya	8.359	6.204	-25,8	2,9
60	Örme eşya	6.604	5.462	-17,3	2,6
39	Plastikler ve mamulleri	3.006	3.624	20,6	1,7
21	Yenilen çeşitli gıda müstahzarları (kahve hülusalaları, çay hülusalaları, mayalar, soslar, diyet mamaları, vb.)	2.016	3.541	75,6	1,7
Liste Toplamı		223.203	192.420	-13,8	90,3
Diğerleri		18.201	20.723	13,9	9,7
Genel Toplam		241.405	213.144	-11,7	

İlk on fasılın Malatya'nın ihracatındaki oranı %90,3 ▪ İlk on fasılda en fazla değişim gösteren Yenilen çeşitli gıda müstahzarları (kahve hülusalaları, çay hülusalaları, mayalar, soslar, diyet mamaları, vb.) fasılı %75,6 artmıştır.

Malatya İhracatındaki İlk 10 Ülke

Ülkeler	2022 (x1000 USD)	2023 (x1000 USD)	Değişim %	2023 Pay %
Irak	19.162	22.503	17,4	10,6
ABD	39.076	20.105	-48,5	9,4
Almanya	17.771	14.786	-16,8	6,9
Brezilya	12.074	11.016	-8,8	5,2
Özbekistan	814	9.797	1.103,1	4,6
Rusya Federasyonu	13.323	9.271	-30,4	4,3
Fransa	10.406	8.953	-14,0	4,2
İtalya	12.019	8.579	-28,6	4,0
Kanada	8.640	8.532	-1,2	4,0
Polonya	5.307	7.396	39,4	3,5
Liste Toplamı	138.592	120.939	-12,7	56,7
Diğerleri	102.813	92.204	-10,3	43,3
Genel Toplam	241.405	213.144	-11,7	

Malatya ihracatında ilk on ülkenin payı; %56,7 ▪ Bir önceki yıl ciddi bir ihracat hacmine sahip olmayan Özbekistan 5. sıraya yükselmiştir.

Türkiye Aylık Değerlendirme Raporları (İhracat)

Aylara Göre ihracat (Milyon Dolar)					
Yıl	Ay	İhracat	Yıl	Ay	İhracat
2022	1	17.553.745	2023	1	19.324.344
2022	2	19.904.331	2023	2	18.570.293
2022	3	22.609.642	2023	3	23.561.565
2022	4	23.330.991	2023	4	19.256.619
2022	5	18.931.812	2023	5	21.633.834
2022	6	23.359.482	2023	6	20.836.974
2022	7	18.536.548	2023	7	19.795.532
2022	8	21.275.850	2023	8	21.578.962
2022	9	22.596.774	2023	9	22.441.682
2022	10	21.300.785	2023	10	22.811.866
2022	11	21.871.039	2023	11	22.998.694
2022	12	22.898.749	2023	12	22.998.556
	TOPLAM	254.169.748		TOPLAM	255.808.922

6 ŞUBAT DEPREMLERİNİN İHRACATA TAHMİNİ ETKİSİ

6 Şubat tarihinde Kahramanmaraş merkezli meydana gelen 7,7 ve 7,6'lık depremler 50 binden fazla vatandaşın canına mal olmuştur. Depremler hem bölgede hem de ülke genelinde ekonomik faaliyetleri sekteye uğrattı ve uğratmaya devam etmektedir. Dünya Bankası depremin yol açacağı doğrudan mali hasarın 34,2 milyar doları aşacağını hesaplarken, dolaylı hasar da hesaba katıldığında bu tutarın 70 milyar doları geçebileceğini belirtmiştir. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı'nın raporunda ise felaketin Türkiye ekonomisi üzerindeki yükünün 103 milyar dolar olduğunu belirtmiştir. Bu bölümde meydana gelen deprem felaketinin hem deprem bölgesi özelinde hem de ülke çapında Türkiye ihracatı üzerinde yarattığı ve yaratacağı etki analiz edilmektedir. Analizimizde deprem öncesi yapılan ve aylık bazda yüzde 94, yıllık bazda yüzde 99 tutarlılığına sahip olan aylık ihracat tahmin modelini kullanarak, deprem sonrası meydana gelen ihracatın modelin öngörüsünden sapmasını hesap ederek, deprem felaketinin ihracat üzerindeki tahmini etkisi hesaplanmıştır. 6 Şubat depremleri Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Elazığ, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Şanlıurfa ve Osmaniye olmak üzere 11 ili etkiledi. TÜİK verileri kullanılarak yapılan hesaplamalara göre bölgenin 2022 yılında 13,3 milyon toplam nüfus ile nüfustan aldığı pay yüzde 15,6; 2022 GSYİH'sinden aldığı pay 84 milyar dolar ile yaklaşık yüzde 9,3; ve bölgenin toplam ihracatının Türkiye ihracatı içindeki payı 2022 yılı için toplam 21,9 milyar dolar ile yüzde 8,6'dır.